

Артем Курас

РОЛЬ ПАРТІЙ У СУЧАСНОМУ ВІТЧИЗНЯНОМУ ВИЗНАЧЕННІ І ФОРМУЛЮВАННІ БЕЗПЕКИ

У цій статті зроблена спроба окреслити з точки зору теоретичної політології роль і місце партій сучасної України у одному з основних багатогранних факторів — факторі безпеки. Актуалізована ленінська партійна теорія. Відображена взаємозалежність внутрішніх політичних процесів і зовнішніх пріоритетів.

Artem Kuras. The role of parties in modern shaping of the definition of security. In this article there is an attempt to define role and place of political parties represented in modern Ukraine from the viewpoint of theoretical political science and their importance in state security factor. Lenin's party theory actualized. Also the interdependency of internal political processes and external state priorities represented.

На сучасному етапі політичної боротьби саме визначення, поняття й філологічне розуміння простого та цілком зрозумілого у побуті слова «безпека» набуває непересічного значення для розуміння

як у політологічній науці, так і у повсякденному житті. Ціла низка відверто різних тлумачень щодо змісту «національної безпеки» [1, с. 117], «національних інтересів», «значення статусу української мови як визначального фактора для безпеки України», «можливий федеральний устрій країни — це загроза територіальній єдності країни та її безпеці» і т. д. і т. п. Все це постійно присутнє у інформаційному просторі, на транспарантах та офіційних доктринальних засадах різноманітних політичних партій, громадських організацій, рухів, об'єднань тощо. До всього вищесказаного варто додати величезний обсяг соціальних, національних та правових цілей своєї діяльності й самого існування відповідних політичних і громадських структур, таких як боротьба за соціальну справедливість [3, с. 247], рівність та захист прав та інтересів національних меншин або вічний чи навіть споконвічний заклик профспілок (з моменту їх історичної появи) про гідну зарплату, проти безробіття, про право найманих робітників впливати на своїх роботодавців та профільне законодавство тощо.

Класики політичної думки Ж-Ж. Руссо, Д. Юм, Е. Берк, В. Ленін (дуже прикро, що сьогодні в Україні часто плутають Леніна-політика з Леніним-філософом й мислителем!) стверджували, що партія — це універсальний ідейний майданчик та політичний інструмент для розробки і втілення на практиці найрізноманітніших ідей, ідеологем, доктрин, проєктів. Усе це можливо за умов існування дієвого, перш за все, внутрішнього партійного механізму, наявності необхідних матеріальних, інтелектуальних, організаційно-технічних ресурсів. Найголовнішим фактором, до якого ще так далеко нашої молодій багатопартійній системі, є свідоме об'єднання у партіях громадян-однодумців. Наведемо відомий приклад з нашої сучасності: якщо у керівництва Демократичної партії США є цілком сформоване та обґрунтоване рішення щодо неможливості розширення НАТО за рахунок України та Грузії [4, с. 3] — це є відображення настроїв, розумінь-уподобань у членів партії, її керівництва та відкритих й латентних впливових кіл американського суспільства, сукупності виборців як таких. Наведемо відому стрижневу цитату з праці В. Леніна «Що робити»: «...Маленьке, тісно згуртоване ядро найбільш надійних, досвідчених і загартованих робітників, яке має довірених людей у головних районах і зв'язане, за всіма правилами найсуворішої конспірації, з організацією революціонерів, цілком зможе виконати, при найширшому сприянні мас і без усякого оформлення, всі

функції, які лежать на професійній організації, і, крім того, виконати саме так, як це бажано для соціал-демократії...» [2, с.112].

Це основна теза роботи, що стала організаційним принципом ленінської партії і ленінської теорії партії, яка, в свою чергу, набула поширення як у політиків-практиків, так і теоретиків-науковців по усьому світу. Політичні симпатії-антипатії й власні переконання не можуть жодним чином затьмарити цей факт. Доречно видається і наступна цитата: «...Імперіалізм виріс як розвиток і пряме продовження основних властивостей капіталізму взагалі. Але капіталізм став капіталістичним імперіалізмом лише на певному, дуже високому ступені свого розвитку, коли деякі основні властивості капіталізму стали перетворюватися в свою протилежність, коли по всій лінії склались і виявилися риси перехідної епохи від капіталізму до більш високого суспільно-економічного укладу...» [2, с. 29].

З поправкою на сучасний стан речей, ленінське партійне вчення є аксіоматично актуальним. Просто жодна з вітчизняних партій нині об'єктивно не є партією, якою уявляв її Ленін — ідеологічною, ієрархізованою структурою. Звідси і всі розходження як всередині партій, так і поміж ними самими. Найбільш послідовною щодо соціального та зовнішньополітичного аспекту поняття безпеки є Комуністична партія України. Цілий ряд інших політичних організацій ідеологічно є продовжувачем лінії до формування свого бачення головного змісту у визначенні безпеки. Партія Регіонів чітко зосередилася на економічній безпеці країни, яку вона бачить у подальшому розвитку вітчизняного капіталізму. Офіційно й практично після останніх стратегічних угод з Російською Федерацією втілюється принцип позаблокового статусу держави.

1. Себайн Дж., Торсон Т. Історія політичної думки / Дж. Себайн, Т. Торсон — К.: Основи, 1997. — 838 с.

2. Ленин В.И. Империализм как высшая стадия капитализма / В.И. Ленин — Полн. собр. соч. 5-е изд. — Т. 2. — М.: Издательство политической литературы, 1967. — 460 с.

3. Ленин В.И. Що робити? / В.І.Ленін. — Повне зібрання творів. — Т. 6. — К.: Видавництво політичної літератури, 1972. — 580 с.

4. Михайленко М.В. Под знаком Обамы / М.В.Михайленко — К.: Еже-недельник «2000»: Довіра, 2009. — С. 3.